

SZABOLCS

TÁRSADALMI HETI LAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

egész évre 8 korona. Egyes szám ára 16 fillér.
Tanítóknak és jegyzőknek 4 korona.

Felelős szerkesztő:

SZALAY BELA.

Főszerkesztő:

Dr. Komjáthy Kázmér.

Megjelenik minden szombaton.

Hirdetések ☐-centimétere 5 fillér; többszöri közlésnél
árengedmény.

TELEFONSZÁM: 284.**Szerkesztőség és kiadóhivatal:****BETHLEN-UTCA 12. SZÁM.****TELEFONSZÁM: 284.**

Iparpolitika.

Rövid, de erős küzdelem után az iparos tanonc-otthon megvalósulása nem remény többé, hanem tény. Az Országos Gyermekvédő Ligával a fentartásra vonatkozó szerződés meg van kötve, a város az építési intézkedéseket megkezdte, s ha valami előreláthatatlan akadály fel nem merül, az iparos tanonc-otthont ez év őszén átadják hivatásának: egészséges, modern alapon álló erős iparos generáció nevelésének.

Az iparfejlesztés nagyjelentőségű kérdését nem kell ma már a közvéleménybe bele plántálni. Bónne van az már a levegőben. Hiszen az ipar államokat tett nagyá, nemzeteket erőssé, társadalmi osztályokat vezérszerephez jutattott s komoly alapokon nyugvó iparpolitika, nemzetek gazdaságának, nemzetek hatalmának rakta le alapköveit.

Ezenek a hatalmas iparpolitikának egyik szemernyi része lesz a mi társadalmunkban, az iparostanonc-otthon. Közelebb fogja hozni az iparosságot a társadalmi mozgalmakhoz, mert az iparos tanonc-otthon társadalmi mozgalom szülötte, közelebb fogja hozni a fejlődéshez mert az iparos tanonc-otthonban az iparos nevelésnek, az ipar fejlődésének egy fokát látjuk, — közelebb fogja hozni a vezérszerephez, mert a modern nevelési rendszer mellett, melyet az iparos tanonc-otthon a tanoncoknak nyújt, egészséges, széles látkörű iparos nemzedéket fog nevelni a mely nemzedéknek helye lesz mindenütt, ahol fejlődésről, helyes irányu vezetésről van szó.

Nagy jelentőségű kérdés az iparos-ság kérdése s fejlődése. De különösen nagy jelentőségű Magyarországon. Egészséges alapokon nyugvó társadalmi rendet képzelünk mi a jövő iparosságában. Oly rendet, a mely alapját fogja képezni erős, gazdag, előretörő hatalmas nemzetnek. A történelem példákat ad, hogy egy-egy nemzet erősségét, hatalmát bizonyos társadalmi osztályok erőssége

adta. Magyarországot erőssé és hatalmassá csak az ipar teheti, az iparos osztály van hivatva arra, hogy megadja a lökést az előretörés, a gazdagodás útján nemzetünknek.

Örömmel tapasztaljuk, hogy az iparosság ezt a hivatását felismerte. Óriási léptekkel indult meg egy-két évtizede, hogy Magyarországot erős iparos álamná, az ipart pedig hatalmassá nevelje. Nem lenézett pálya ma már az iparos pálya, nem fordul el ma már az iparostól senki, nem állja ma már megszorítani senki, a munkától durva iparos kezét, mert felismertük, hogy az ipar hatalom, a melyet hatalmassá tenni nemcsak az iparos kötelessége, hanem mindenkié, mindené, — aki és ami magyar!

Örömmel tapasztaljuk, hogy az iparosság hivatását nemcsak az iparosság ismerte fel. Felismerték a társadalmi intézmények, más társadalmi osztályok, hatóságok s maga az állam is. Iparos intézmények alakulnak, az iparosok szervezkednek, hatóságot, és állam szerveket állítanak fel, hogy az ipar fejlődésének kérdését annál magasabb tőkélyre emeljék. Örömmel üdvözlünk minden újítást, a mely ezt a kérdést előre viszi, örömmel fogadunk minden tevékenységet, minden intézményt, melynek célja: iparfejlesztés. Örömmel kell tehát adóznunk Nyiregyháza város képviselőtestületének, az Országos Gyermekvédő Ligának, hogy áldozatkészségükkel, az iparfejlesztés iránti erős, hazafias érzésükkel lehetővé tették, hogy Nyiregyházán, Szabolcs-vármegyében az iparfejlődés egy óriási lépéssel előrejutott: a nyiregyházi iparos tanonc-otthon létesítése biztosítva van.

Sokaknak a szemében nem tűnik fel nagy jelentőségű kérdésnek az iparos tanonc-otthon létesítése. Akik így gondolkoznak, tévednek. Az a gyermek, aki folytonos szakszerű ipari nevelésben részesül, a kinek fogékony lelkébe az iparra vonatkozó gyönyörű eszméket az otthonban igazi iparos otthont talál, s aki folyton az iparról, az ipar dicséretéről,

hatalmáról hall, — még az otthonban is — az a gyermek válik csak igazi iparossá!

A mi iparos tanonc-otthonunknak a gyümölcsét mi fogjuk learatni. Mi Nyiregyháziak, mi Szabolcsmegyeiek! Az otthonba bejutó gyermekek jobbára szabolcsmegyeiek lesznek, a kiknek legnagyobb része valamikor Nyiregyházán fog állandóan letelepülni. Ezek a gyermekek — ha a nagyvilágba kirepülnek — magukkal viszik azt a szeretetet, azt a vonzalmat, a melyet iparosmerterük, az iparos tanonc-otthon vezetősége reájuk hitelezett, a mely hitelezést nekik, — a nagyvilágból gazdag ismeretekkel visszatérve, — kamatostul kell visszafizetniük! Ugy gondoljuk, hogy mintegy erkölcsi kötelességük ezeknek a gyermekeknek majdan letelepülni Nyiregyházán, hogy átvegyék a vezetést, de nemcsak az ipar terén!

Hitelezzetek tehát iparok! Szeretettől, neveléstől, szakszerű ismeretek átplántálásából adjátok oda amit tudtok tanoncaitoknak, de ne csak azoknak, a kik az otthonba be fognak jutni, hanem mindeniknek, hogy Nyiregyháza, Szabolcs-vármegye jelentőségét az ipar tegye nagygyá, hogy Nyiregyháza fejlődésének, — mint talán már ma is — az iparosság legyen a vezetője!

Szövetkezeti biztosítás.

Azok között a biztosítási alkotások között, amelyeket a Károlyi Sándor gróf lelkes agitációjára felbuzduló gazdátársadalmi tevékenység hozott létre, egyike a legkiválóbbaknak: a Gazdák Biztosító Szövetkezete. Ha ennek a szövetkezetnek az élettörténetét vizsgálat tárgyává tesszük, azt látjuk, hogy létrejöttének legfőbb indoka szintén az uzsora volt. Amint hogy a fogyasztási szövetkezeteket az áruzsora, a hitelszövetkezeteket a pénzsorsora hozta létre, éppen úgy köszönhetjük a Gazdák Biztosító Szövetkezete megalkotását annak, hogy a biztosító közönség pénzén meggazdagodott spekuláns biztosító társaságok foly-

Kerekes Pál uridivat és szabóüzletét átvettem és a raktáron levő összes divatcikkeket, gyapjuszöveteket, stb. stb. minden elfogadható árral elárusítom.

Telefonszám: 197.

Bámulatos olcsó árak!

Férfi kalapok 3 koronától, férfi ingek 3 koronától, nyakkendők óriási választékban 90 fillértől feljebb.

Kerekes Pál utoda.

ton újabb és újabb manipulációval iparkodtak már is eléggé duzzadó erszéneiket mégjobban megtömní.

Csak 10—12 évvel ezelőttre kell visszatekintenünk, amikor a gazdaközönség valószínűleg képtelen volt arra, hogy jégkár ellen biztosítson, mert a kartelba lépett biztosító társaságok évről-évre emelték a biztosítási díjakat. Ha már most figyelembe vesszük azt, hogy 10—12 évvel ezelőtt mily alacsonyak voltak a terményárak, a mezőgazdálkodás mennyi tenger bajjal küzdött, könnyű megmagyarázni a gazdaközönség óriási elégedetlenségét, mert hiszen a gazdálkodásból származó csekély hasznot csaknem teljesen oda kellett fizetni biztosítási díjba. Ekkor támadt a magyar gazdáknak az a gondolat, hogy teremteni fognak a maguk részére egy oly biztosító intézetet, amely nem akar milliókat össze harácsolni, hanem ami fölösleg marad a biztosítási díjakból az esetleges károk kifizetése után, azt visszatérítik a biztosítottak részére.

A gazdaközönség nem is csalódott számításában, a szövetségi biztosítás eszméje kezdett mindinkább népszerű lenni, úgy, hogy a Gazdák Biztosító Szövetsége ma a 11-ik üzletév befejeztével akár forgalmát, akár megbízhatóságát tekintve, egy sorban áll a leghatalmasabb biztosító intézetekkel. Pedig a szövetség biztosítási díjtételei a lehető legalacsonyabbak és hozzá évenként vissza is téríti a biztosítási díjak egy részét. Az idén pl. 54.983 korona díjvisszatérítést ad, ami kerekén 5 százaléknak felel meg. A díjbevételek ugyanis meghaladták a félmillió koronát, míg kártérítés címén 82.000 koronánál nagyobb összeget fizetett ki.

Mondanunk sem kell, hogy a Gazdák Biztosító Szövetsége ma már nem csupán jégkár elleni biztosító intézet, mert mindjárt a kezdet kezdetén felvette működési körébe a tűzkár elleni biztosítást is, majd később az életbiztosítási üzletágat vezette be, sőt egy főintézmény a Gondviselés Társulat megalapításával sikerült egészséges versenyt támasztania az országban nagy számban működő temetkezési egyleteknek is, amelyek szintén jól értenek hozzá, hogy kell kegyeletos jelzavak alatt a filléreket s koronákat kihuzni az emberek zsebéből.

A Gazdák Biztosító Szövetsége tehát a szövetségi eszmében rejlő óriási anyagi erkölcsi erőket a gazdasági tevékenység olyan mezejére vitte be, s kamatoztatja éppen a gazdaközönség érdekében meglehetősen busásan, amely mezőkön eddigelé maga a közönség teljesen ki volt szolgáltatva a spekulációnak. A biztosítás terén ugyanis egészséges verseny talán az első időkben sem volt már meg, mert ha megalakult egy-egy új biztosító intézet, első dolga volt szövetségre lépni a többiekkel. De nem ám azért, hogy az egyesülésben rejlő erőt a közönség javára kamatoztassák, hanem éppen megfordítva. Pusztán csak azért, hogy kikerüljék az egymásközötti versenyt.

A jégkár, a tűzkár ma is virágzik, de már nem olyan veszedelmes, mert a Gazdák Biztosító Szövetsége megalkotásával a gazdátársadalom létrehozta azt a hatalmas tényezőt, amely ha nem is törte meg teljesen a kartelban álló biztosító intézetek egyeduralkodását, de minden esetre jelentékeny mértékben korlátok közé szorította azok működését. A szövetségi eszmének tehát egy újabb diadalát jelenti a Gazdák Biztosító Szövetsége állandó fokozatos fejlődése s ha a magyar nép ezután is ily mértékben veszi pártfogásába ezt a szövetséget, mint eddig, bizonyára még fényesebb eredményeket várhat tőle.

Legszebb ékszerek

13 próbás ezüstneműek, pont-
tos órák, alkalmi ajándék-
tárgyak legolcsóbban

Sándor Rezső

elismert szolid ékszerésznél

Nyiregyházán, Városház u. 3. sz. a.
kaphatók. — Telefon szám 252.

Mezőgazdaság.

Felolvasa a Bessenyei-kör szabadlucsumi osztályán:
Szomjas Gusztáv.

II.

A növénytermelés terén is a kiválasztást a természetre bízuk. Így állt elő a magyar buza, amelynek kiválóságát nem a mezőgazdasági tudás, de a klíma és talaj okozza.

Ha burgonyánk elsatnyul, úgy Németországból kell importálni új anyagot.

Igy megy ez a répa és virágmagvakkal, takarmányfüfélékkel.

Ki merem mondani, hogy ezen elmaradottságot a talaj kiválósága okozza.

Elbizakodtunk a talaj jóságában, amely hosszú időn át megtermette 27-szer egymás után a legigénytelenebb növényt, a buzát. Állításomat legjobban igazolja, hogy a nagy magyar alföld, melynek talajgazdagsága első a világon, a legsilányabb eredményeket mutatja fel.

Nagy fájdalmat okoz a szakértő szemlélőre, ha a vasút végig repíti a nagy rózaságon. Az a silány gazzal teli buza, árpa és zabvetés csak úgy sárgállik a repcétől s tarkítja a szarkaláb, buzavirág és pipacs, míg a kopár legelő területeken kopálva ténfereg a lesóványodott, fejlődésében vissza maradt marha, ló és juh állomány.

Ha mégis némi előhaladást akarunk látni, a sovány homok területeken a kavicsos

tul a dunai és kopár felsőmagyarországi területeken kell széttekinteni.

Ott találunk szorgalmat és tudást, mert a természet mostohasága rákényszerítette az embereket.

Tekintsünk egy kissé vissza, nézzük meg Magyarország viszonyait a múltban s hasonlítsuk össze a maival, ez is igazolni fogja állításomat.

Még a népesség kisebb volt, temérdek műveletlen terület állott a mezőgazdálkodás rendelkezésére.

Kiszáritott mocsarak, feltört erdő és legelő területek adtak újabb és újabb tapot és teret a mezőgazdálkodásnak s ezek az u. n. szűzterületek olcsón, minden tudás nélkül bőven ontották a magyar buzát és repcét, a legelők felhizlalták a fehér marhát s a magyar gyapju szilárdra nőtt és selymesre a spanyol országból és szibériából importált birkákon.

Ez az időpont volt amidőn úgy emlékeztek meg Magyarországról, mint Európa élelétáráról.

A Dunán és Tiszán vontatott nagy hajók vitték ki a terményeket s csengő a ny jött be. Magyarországnak a nemzet vagyonsodásának ez volt alapja.

Galicia felé százával mentek a szekerek. Tokaj nemes, türes nedűjével, mely párját ritkította a világon.

Ez volt Magyarország közzgazdaságának aranykora. Fogytak a szűzterületek.

Feltörtük a legelőt, elfogyott az erdő fája. Szőlőinket kipusztította a filoxera, szaporodott a népesség s mi csak neztük össze tett kezekkel, hogy jár el az idő felettünk.

Még mi ólom lábon sétáltunk, nyugat népe mérőöldes czizmákban haladt előre.

Nem maradt más a régi idők gondolatánál, csak a megszokás a jöhet, az uralkodás és beállt az elkerülő, a szeszomlás. Magyarország közép birtokos osztálya elpusztult. A magyar nemesség, a politika és közigazgatás mezején folytatja munkáját.

Elpusztult a köznemes birtokos osztály, beomlott a gólya fészkes kuria.

Megmaradt a törvényileg védett hitbizomány, amelyet megkimélt az idő kényelensége s megtartotta a szaktudásban képzett tisztikar.

Ebben az időben nagy missiót teljesítettek Magyaróvár és Keszthely.

Ezen helyek intelligens, szakképzett emberanyagot nyújtottak ebben a nehéz korban s ha van valami dicsekvésre méltó, ezt a tiszteletet terjesztő gazdatiszti osztály érdemének tudom be.

Ez volt az egyetlen kapocs, amely a tművelt nyugathoz kötött benünket.

Nézzük meg Magyarország birtokváltzásait csak 50 évre vissza menőleg.

Eljjesztő kép fog elibénk tárulni.

Sokan a magyar faj könnyelműségének tudják be ezt nagy változást, pedig sokszor a politikai megrázkódások, az örökös zür-

Telefon 211.

FRIEDMANN S. SÁNDOR

Telefon 211.

cipőáruházában Nyiregyházán a legújabb amerikai és francia tavaszi cipőkülönlegességek megérkeztek

zavar állapot nem csekély hatással voltak erre.

A megmaradt birtokok legújabbban a legveszedelmesebb üzérkedésnek nyújtottak tápot.

Mig külföldön ha kidől egy-egy birtokos, másik foglalja el helyét, addig nálunk nem támadnak újabb elemek, akik elesetteket pótolnák s ez az oka, hogy birtok politikának máról holnapra nem tud egy bizonyos irányt venni, csak kapkodásban és bizonytalanságban merül ki.

Igy lehetséges ezután, hogy máról-holnapra mint egy caleidoscop változik a magyar földbirtok képe, soha célirányos irányzat kifejlődni nem tud, nincs megállapodás, nincs kialakult gazdasági rendszer. Ujabbban fel-fel hangzik a jelszó: földet a népnek.

Vizsgáljuk ezt a kérdést közelebbről. Előre bocsájtom, hogy véleményem szerint a föld azé legyen, aki azt szorgalmával, tökéjével megszerezni tudja, azt úgy műveli, hogy abból neki a köznek, hazájának, sőt az emberiségnek haszna legyen s azt meg is tudja tartani.

A földhöz éppen úgy joga van mindenkinek, mint bármely más javához az emberi javaknak.

Azt azonban helytelennek tartom, hogy az emberiséget ilyen közről érdeklő közgazdasági kérdést a jelszavak nyomása alatt intézzünk el.

Jól tudom, hogy ezzel a kérdéssel olyan kaput döngetek, amely nem mindenkinek tetszik, lehet, hogy sokan elfogultsággal fognak vádolni, de én erős meggyőződésből a dolgok világos observálásából vonom le a következtetést; hogy a szertelen parcellázás hosszú időre Magyarország teljes mezőgazdasági csődjére fog vezetni s a drágaság elviselhetetlen lesz.

Röviden ismertetni fogom, minő káros hatása van ezeknek a törekvéseknek.

Éppen úgy, mint az iparban, a földművelésben is helyes arányok felállítására van szükség. Az iparban szükség van kis és nagy gyáriparra.

Anglia és Amerika mérhetetlen nagy gazdasági ereje, kiterjedt gyáriparunkon alapul. Így vagyunk a földműveléssel is.

A kisbirtoknak meg van a maga fontossága, szociális rendeltetése, ebből azonban nem az következik, hogy minden birtokot alakítsunk át törpe birtokká.

Elméletileg megvitatni ilyen kérdést nem lehet, itt az élet és annak gyakorlati igazsága a fő.

Ha egy kis iparos nem készít jó iparcikket, azt megkoplalja ő és talán családja.

Ha a földműves tökehiányából vagy tudatlanságból kifolyólag nem műveli kellőképpen földjét, azt megsínyli az egész ország lakossága, megsínyli az államháztartás is.

Mig egy nagyobb birtok csak úgy tartja fenn magát, ha mindenképp bőven és jó minőségben termel, addig a kisbirtokos igénytelenségével ellensúlyozza a tudatlanságából fakadó kárát.

A gazdasági és iparkiallitáson ezüst éremmel és diszoklevéllel kitüntetve.

Gabulya Mihály

8 ruhafestő, vegytisztító, gőzmosó
:: és plüsszérozó intézete ::

Pazonyi-utca 13. Bejárat Véső-utca felől.

Van szerencsém szíves tudomására adni a t. közönségnek, hogy intézetemben ruhák a legkényesebb igényeket is kielégítően bármily színre festetnek és vegyileg tisztítatnak. Egyben bátorkodom szíves figyelmét

fehérnemű-tisztító osztályomra

felhívni, ahol kézelők, gallérok stb. szintén meglepő szépen 5 nap alatt tisztítatnak.

Midőn szíves megbízásaikat kérem, vagyok mély tisztelettel

Telefon 248. sz.

Gabulya Mihály.

Tanügy.

Ipariskolák államsegélye. A vall.- és közokt. min. az alanti községekben az iparostanoncs iskolák részére a folyó tanévben a következő államsegélyt utalványozta: A nyíregyházi iparostanoncziskola 4600 K. A nyírbátori isk. 1700 K. A nyírbaktai isk. 374 K. A büdöszentmihályi isk. 300 K. A nagykálói isk. 1300 K. A kiskvárdai isk. 1700.

Iparostanonczok jutalmazása. A nyíregyházi iparostanoncz iskolában úgy a közismereti tantárgyakban mint a rajzban a legjobb előmenetelt tanúsító 2—2 iparostanoncz részére 50—50 koronát utalt ki a vall.- és közokt. miniszter jutalom képen az a jutalom nem sokára kiosztás alá kerül.

Iskolaépítés. Dombrádon ref. elemi iskola, melynek építésére a miniszter 10.000 K.-t utalványozott.

A napkori áll. elemi iskolával kapcsolatos gazdasági ismétlő iskola két tanterve részére a vall.- és közokt. min. 100—100 K.-t utalványozott.

Állami tanítók lakbérére. A vall.- és közokt. min. kiutalta az állami tanítók lakbérére, azonban ebből sok visszasság származott, amennyiben természetbeni takással bíró tanítók 3-szor annyit kaptak, mint a lakással nem bírók. Kiutaltak lakbért olyan tanítóknak, aki régebben elment ama községből, vagy ott sem volt és viszont akiknek kapniuk kellett volna, azok nem kaptak. Értesülésünk szerint az ország nagy részében ily viszás a helyzet reméliük azonban, hogy csakhamar segítenek a bajon az illetékes tényszerők.

Megerősítés. Nánássy Gyula nyírbátori iparostanonc-iskolai igazgatót a vall.- és közokt. miniszter állásában megerősítette.

SZÍNHÁZ.

Györgyike drága gyermek. Szomorj Dezső nagyhatású színműve, a Györgyike drága gyermek 9-én került nálunk bemutatásra. Ennek a darabnak irodalmi kvalitásait nem kívánjuk itt méltatni, — megtették ezt a fővárosi lapok — de színpadi sikerét, a melyről szintén sokat beszélt a fővárosi sajtó, — nyíregyházi kiadásban, — szóvá kell tennünk. Mert bizony be kell vallani, hogy a nyíregyházi Györgyikének túl nagy sikere nem volt. És ennek nem a darab az oka, hanem az előadás, a mely sok kívánni valót hagyott maga után. A rendezőség legalább is azt vihetné keresztül, hogy a szerepeket mindnyájan megtanulják s egyesek nemtörődömsége, felületessége az összbenyomást, az összhatást nagy mértékben le ne rontsa.

Ezekről eltekintve meg kell dicsérnünk Vajda Ilonkát jól megértett, jól megjátszott Györgyikéjéért, és Papp Etel igazi doktor-kisasszonyáért. Jó volt még Deésy Mikár papája, Uti Gizella Mikárnéja.

A Cárno. Lengyel Menyhért és Biró Lajos Cárnoje telt házat s meleg közönséget hozott össze. De ezt meg is érdemelte úgy a darab maga, mint az előadás. Egy-két apróbb jelentőségű hibától eltekintve, az előadás, elejétől végig gördülékenyen jól rendezve simán folyt le. A közönség honorálta is a jó előadást, jól mulatott s a tapsokkal nem fukarkodott. A czimszerepet játszó Papp Etel nehéz szerepét megértette s jól alakította. Itt-ott mintha kiesett volna a szerepből, de egy pillantás múlva már ismét uralja a szerepet. Általában s egészben igen jó alakítást produkált. Vajda Ilonka kisebb szerepét a szokott jószággal, kedvesen játszotta meg. Kemény kanczellárja mesteri alakítás volt s Virányi Sándor Alexeje igazi sikert aratott. Jó volt Szilágyi Ronszkyja, Császár Kamilla Marie-ja s általában véve az összes szereplők. A közönség pedig egy jól megjátszott, jó darab kedves emlékével távozott a színházból.

Zilahy Gyula marad. Zilahy Gyula színgazgatót Tóth Imre, a Nemzeti színház igazgatója vissza akarta szerződtetni a Nemzeti színházhoz. Örömmel vettünk tudomást arról, hogy ezt a meghívást Zilahy el nem fogadta s tovább is igazgatónk marad.

Ház és telekeladás!

Kótajban eladó a régi róm. kath. plébánia-épület akár 1 kat. h. 241 □-öl, akár 2 kat. h. 547 □-öl, akár 3 kat. h. 1140 □-öl területű belsőséggel **azonnal.**

Ugyisint eladó a régi róm. kath. iskola és kántortanítói lakás 941 □-öl belsőséggel.

Tárgyalni lehet ez ügyben **Nyíregyházán** Petrovits Gyula apát-plébánossal, vagy **Kótajban** Tóth István plébánossal.

92—3—1

A GONDOS ANYA CSAK EREDETI

Dr. Soxhlet téle készülékkel sterilizált tejjel neveli fel gyermekét, melyet legolcsóbban

Blumberg József keztyű-, kötszer- és fűzőgyárában lehet kapni.

Külön próbaterem a kötszerészethez. Illatszerek, szappanok.

Telefon sz. 96. Kath. parochia.

HIREK.

— **Bérmálás.** Szemrecsányi Lajos főlszentelt püspök az érsek úr Ő Eminenciájának segéd püspöke Rakamazon és a nyiregyházi alesperesi kerületben f. év május hó 19—27-ig fogja a bérmálás szentségét kiszolgáltatni.

Május hó 18-án este felé érkezik Rakamazra.

Május 19-én, vasárnap bérmálás Rakamazon. Ebéd után vasuton érkezik városunkban Nyiregyházára, mely egyzersmint központ is lesz.

Május 20-án hétfőn, Demecserben, május 21-én kedden, Kemecsen, május 22-én szerdán, Oroson, május 23-án csütörtökön, Kótajban, május 24-én pénteken, Napkoron, május 25-én szombaton, Királytelken, május 26-án Pünkösdi vasárnapján, Nyiregyházán, május 27-én Pünkösdi hétfőjén, Nyiregyházán lesz a bérmálás.

Nyiregyházán az I. nap a férfiak és fiúk, II. napján az asszonyok és leányok részesülnek a bérmálás szentségében.

A fogadás előkészítésére Nyiregyházán a róm. kath. iskolaszék 100 bizottságot alakított, mely bizottság csütörtökön délután 5 órakor gyűlt össze Petrovics Gyula apátplébános elnöke alatt.

E 100-as bizottság elnökéül id. Kállay András nyug. főispánt választotta meg majd kiküldött kebeléből egy szűkebb körű rendező bizottságot, melynek tagjai lettek:

Megyeri Géza, dr. Kállay Rudolf, dr. Bodnár István, dr. Konthy Gyula, dr. Murányi László, Trak Géza, Pisszer János, Brosek József,

— **Öntözködés.** Gyönyörű szép nap virradt husvét hétfőjére. Ragyogó tavaszi nap ontotta aranyos sugarait szerteszét. A sok fiatalember, legény elmés locsolókéval, a kis gyermekek pedig organtinos végű flakókkal járták be a várost s ugyancsak nagy hangon keresték a szép házikisasszonyt. Persze ez a finom módja az öntözködésnek, ez csak a városban járta. Az Istenadta népnél s künn a tanyákon már a veder járta, jó friss hideg vízzel, amelyik azonban csak a testet hűti le, de nem a szerelmet, sőt azt még jobban felforraltja, ha a veder vizet a „választott” legény önti a leány nyakába. Hogy azután az néha tüdőgyulladással is jár, az már a szálló ige következménye, amely szerint mindenkit érhet baleset. Akár rózsavíz, akár parfüm, akár a demokrata hideg víz a locsoló anyag, sok-sok romantika van ebben a szép szokásban, annyi, hogy azt még az a sok virág sem tudja kifejezni, amelyet a nyiregyházi leányok tűztek a gavallérok mellére.

— **Öngyilkosság játékból.** Gyermeke tragédiát jelentenek Szatmárról. Papp Ferenc szakaszi gazdálkodó kilencéves leánya, Teréz

vasárnap délután a Mária-patak partján játszott gyermekpajtasával. Egyszer csak megállt a víz partján s odakiáltott a pajtasainak: — Most megölöm magam!

Es belevetette magát a patak vizébe, nevetve, tréfálva. De a hullámok nem tréfaltak: összecsaptak a feje fölött s eddig még a holtestét sem adták vissza.

— **Bíróági kinevezések.** Az igazságügyminiszter Sörössy Gyula nagykállói kir. járásbíróági betétszerkesztő bírót a nagy-károlyi, Ajtay Sándor paksi kir. járásbíróági betétszerkesztő bírót a tiszalöki kir. járásbíróáshoz, mint telekönyvi hatósághoz hivatalból kirendelte. Ugyancsak hivatalból rendelte ki. Vass István nagykállói kir. járásbíróági, önálló működési körrel felruházott betétszerkesztő irnokot a sárvári kir. járásbíróáshoz.

— **Ismét az alkohol.** Benedek Gábor böszörményi birtokos régebb idő óta akarva-nemakarva bus szalmaözvegyességben élte napjait — felesége otthagya. — Kedden aztán Benedek felesége lakására ment és addig kunyorált esedezett, míg végre az asszony megszánta és beeresztette, de alig volt benn a férj, parancsolgatni kezdett, majd hirtelen kést rántott elő és az asszony felé szurt. A segélykiáltásra besiető szomszédok mentették ki az asszonyt a merénylő férj kezei közül. Benedeket letartóztatták, kihallgatásakor azzal védekezett, hogy ittas volt és nem tudja, mit cselekedett.

— **Gázol a kisvasut.** Vasárnap délután Tiszaberczel és Gáva között nyílt pályán a Kisvasut egyik mozdonya elgázolta Szikszay Julianna 40 éves asszonyt. Az elgázolt asszony azonban csak könnyebb természetű sérüléseket szenvedett.

— **Gyilkos apa.** Szörnyű gonosztettet követet el 6-án Nyírlugos községben Kupec Mihály gazdaember. Istállóban alvó fiát, Mihályt, kétszer úgy sujtotta főbe baltával, hogy most a szerencsétlen fiu élet-halál közt lebeg. Életben maradásához kevés a remény. A szörnyű tett elkövetése után az öreg Kupec a szántóföldeken bujdosott, de még aznap reggelre elfogta a csendőrség.

— **Katholikus tanítók országos gyűlése.** Az országos Katholikus Tanügyi Tanács elnökségének egybehívására negyvenhárom katolikus tanítóegyesület elnöke szerdán Budapesten, a Szent István-társulat termében országos értekezletre gyűlt össze. Az értekezleten behatóan megbeszélték a Katholikus Tanítóegyesületek Országos Egyesületének módoszatait és a szövetség alapszabály tervezetét. Tanácskoztak arról is, hogy a katolikus tanítóegyesületek hogyan és milyen formában csatlakozzanak a Magyarországi Tanítók Országos Szövetségéhez és miképpen vegyenek részt a folyó évben tartandó VII. egyetemes tanítói kongresszuson. Az értekezlet egyben kifejezte azt az óhaját, hogy a katolikus tanítók országos bizottsága a kongresszussal egy időben tartsa meg az évi közgyűlést és ha netalán a közel időben közötteknék a tanítói fizetések rendezéséről szóló törvényjavaslat és abban a nem állami tanítók egyfórma fizetésének elve nem érvényesülne teljesen, az esetben rendkívüli közgyűlésre hívja egybe a katolikus tanítókat képviselő országos bizottságot.

— **A munkácsi egyházmegye új püspöke.** A munkácsi gör. kath. egyházmegye agg főpásztora Firczak Gyula dr. már hosszabb idő óta súlyos beteg. Betegsége miatt maradtak el az ősz folyamán a nagy készületű jubileumi ünnepek is, melyekre nyolc vármegye közönsége készült valláskülömbőség nélkül. Gyöngékedése és betegsége egész ideje alatt, de addig is míg jó erőben volt, valóságos jobb kezének ismerte Papp Antal pápai praelatus-kanonokot, ki egész papi pályáját a munkácsi e. m. kormányzásában való tevékenységben töltötte el. Nem lep meg senkit, hogy az agg főpásztor Papp Antal közben látja legjobban biztosítva egyházmegyéjének jövőjét s őt szemelte ki és ajánlotta utódjának.

Örömmel jelenthetjük, hogy a király — méltányolva az agg főpásztor kívánságát Papp Antalt utódlási joggal segédpüspökké nevezte ki.

A kinevezés híre bizonyára nemcsak az egyházmegyei papság körében, de a társadalom és közélet embereinek körében is örömet fog kelteni. A kinevezést — öfelsége a múlt héten írta alá. Az új püspök életrajza a következő:

Papp Antal, 1867. november 17-én Nagykállóban született. Hol atyja (szintén Antal, jelenleg hajdu vm. alesperes és böszörményi lelkész) lelkészkedett. Iskoláit Lőcsén és Ungvárott végezte, a theol. tanulmányokat a budapesti tud. egyetemen. 1894-ban pappá szenteltetvén előbb egyházm. levéltáros, majd püspöki iktató lett. 1897-ben püspöki titkárrá neveztetett ki. Két évvel később pápai t. káplán, 1901-ben az egyházm. iroda igazgatója lett, egy évvel azután szentszéki tanácsos. A pápai megy 1905-ben praelatusi és apostoli protonotariusi címmel ruházta fel, múlt év március havában lett a munkácsi káptalan hetedik kanonokja, most pedig az egyházmegye élére kerül mint Firczak püspök coadjutor utódlási joggal.

Tiszta magyar ember, kinek igen sokat köszönhet a munkácsi egyházmegye, de igen sokat fáradozott az új magyar egyházmegye létesítése körül is. Lelekes híve a magyar ol-tári nyelvnek és a naptáregyesítésnek.

— **Az állami tanítók segélyei.** A vall és közokt. miniszter elrendelte, hogy az állami elemi népiskolai tanítók és tanítónők számára az 1912. évi állami költségvetésbe felvett ötszáz ezer korona lakpénzpótló államsegély kiosztására vonatkozóan elkészített utalványrendeletek expedíáltsanak. Ennél fogva az állami elemi tanítók és tanítónők számára kiutalványozott államsegélyeket a napokban az illetékes állampénztárnál felvehetik.

— **Sajtóbanditák.** Végtelenül unalmas dolog lenne naponta előadást tartani a tisztességes újságírásról azoknak, akik nagyon jól tudják, hogy éppen ők ezüst tálcán szemetet szervíroznak a publikumnak és akik még is mint a humanizmus, liberalizmus és a héipróbás igazság fenkölt képviselői állnak a nyilvánosság elé. Végtelenül unalmas dolog lenne ezeket az embereket újságírói tiszt-

**Modernül berendezett
Étterem és Sörarsnók**
a Debreczeni Első Takarékpénztár
palotájában

Figyelmes, pontos és előzékeny kiszolgálás.

PILSENI SÖRHÁZ
DEBRECZEN,

Piac-utca és Kossuth Lajos-utca sarkán.

Vidékiek találkozó helye.
Kitűnő magyar és francia konyha.
Tisztán kezelt italok
Valódi Pilseni sör.

Előre megrendelt társas ebéd, vacsora mérsékelt áron. — Telefon 958.

tességre tanítani, mert tudjuk eleve, hogy hiába hozunk fel morális szempontokat ott ahol a lap összeállításánál a vezércikk első betűjétől az apróhirdetések utolsó soráig minden egyedül az üzleti szempontok respektálásával készül el. Nem akarjuk tehát az „Az Est”-et sem újságírói morálra tanítani és ha most szóvá tesszük legujabb dolgát, úgy tiltakozó szavunkat egyedül az újságolvasó közönséghez intézzük.

„Az Est” április 5 számában „Egy asszony kálváriája” cím alatt egy gyermekgyilkos anyáról emlékezik meg, aki nyomora miatt vízbeölte két gyermekét.

Részletesen ismerteti a büntetést, majd szószerint ezt írja:

Majd elment Szatmáron a katolikus templomba, ahol egy papnak megýnta a bűnét.

A pap nyugodtan végighallgatta az asszony gyónását, majd megkérdezte tőle, látta-e valaki a gyilkosságot. Gabányi Róza „nem”-mel felelt, amire a pap azt mondotta:

— El fogsz mondani husz miatyánkot, harmincegy hiszekegyet, azonkívül az Ur szolgáját is részesíted némi jutalomban, amelynek fejében feloldozlak bűneid alól.

Az asszony elmondta az előírt imádságot, azután az Ur szolgáját is jutalomban részesítette s így teljes bűnbocsánatot nyert.

Nem volna méltó és illő dolog ezzel a váddal szemben cáfolattal élni, de meg kell jegyeznünk, hogy a legnagyobb fokú perfidia egy gyilkos asszony állítólagos fűcségeit mint szintiszta igazságot állítani az olvasóközönség elé és az egész koholt esetet, úgy tüntetni fel, mint hogyha az legalább is természetes dolog lenne. Ezt a galád hazugságot nem kell megcáfolni sem a nagyközönség, sem pedig az „Az Est” előtt. A magyar közvélemény éppen olyan jól ismeri ennek a vakmerő állításának a valótlanágát, mint amennyire meg volt győződve az „Az Est” is a fenti sorok leírásánál arról, hogy tudatosan hazudik. De mi az újságírói tisztességről nem is ennek a tudatosan hazudó, rágalmazó és piszkolódó tintakulinak akarunk lecikét adni, hanem a tisztességes és józan gondolkodású magyar közvéleményhez emeljük szavunkat. Hajlandó-e ez a társadalom tovább is megtűrni kebelében ezeket a sajtóbanditákat? Tovább is támogatni akarja-e ezeket a lapokat, amelyek hajlandók minden szent, minden nemes és tiszteletreméltó dolgot felrugni, meggyanusítani és bemocskolni, ha ennek révén rikkancsaik egy példánnyal többet tudnak eladni lapjukból?

Ezekkel a banditákkal szemben a legerélyesebb rendszabály is jogosult és a legkevesebb, amit megérdemelnének, a seprő és a pelengér. Ezzel pedig az önzértes keresztény társadalomnak kell őket megtisztelnie.

— Megölte az apját. Sajókázán rémes apagyilkosság történt, melyről a miskolci ügyészségre eddig csak szűkszavú távirat érkezett. — Eszerint Fürjes Sándor 50 éves sajókázai embert János nevű 19 éves fia tegnap délelőtt agyonütötte.

— A virágnak megtiltani nem lehet, — mondja az örökszép dal, — „hogy ne nyíljen. ha jön a szép kikelet.” Megtiltani nem lehet. Ebben igaza van a poétának, de viszont ráparancsolni se lehet, ha nem kapja meg a kellő ápolást. Ezt meg a kertészek mondják. A „Háztartás”, Kürthy Emilné ezen országszerte elterjedt, kitűnő lapja megtanítja a kertészkedő olvasóit, hogyan kell a virágot akár a városi szobában s balkonon, akár a falusi kertekben nevelni, úgy hogy gyönyörködhessenek bennük. De nem csupán a virágokra, hanem a konyhakertre, a gyümölcsösre és a szőlőmivelésre is kiterjeszkedik. Mint-hogy pedig a jó gazdasszony családjának virágon és gyümölcsön kívül jóízű ételekkel is kíván kedveskedni a „Háztartás” a havonként háromszor megjelenő képes füzetében, évenként több mint ezer kipróbált étel, sütemény, fagyalt, befőzési stb. receptet is közöl. Azonkívül foglalkozik a gyermekgondozással, az egészség és szépség ápolásával, divat és kézimunkával, szóval mindazzal, ami a nőket érdekli. Esetről-esetre pályázatokat hirdet sok értékes díj kitűzésével. A „Háztartás” előfizetési ára egy negyedévre 3 K, fél évre 6 K, 1 évre 12 K. Az előfizetési pénzek Erdős József kiadótulajdonos címére (Budapest, VI., Esőtvös utca 36.) küldendők, ki szívesen szolgál mutatószámokkal is.

— A katonák ellátása. A hivatalos lap utolsó száma közli a honvédelmi miniszt. körrendeletét a vármegyei és városi törvényhatóságokhoz, melyben megállapítja, hogy mennyit fizet a katonai kincstár a közös hadsereg és honvédség legénységének átvonulása alkalmával a szállásadók által kiszolgáltatandó étkezésért az 1912. esztendőben. Ez az összeg természetesen nem egyforma. Az ország legdrágább városá Pozsony, ahol 86 fillért fizetnek a katonáért. Utána Kassa jön 74 fillérrel, majd Budapest 71 és Fiume 70 fillérrel. Ezután következik Kolozsvár 69, Temesvár és Zágráb 66 s Nagyszében 61 fillérrel. A Dunáninneni kerületben 62, a Dunántuliban 65, Tiszáninniben 57, a Tiszántuliban 60, a Királyhágóntul kerületben 63 fillért fizet a kincstár a katonáért. Ez az ellátási ár a marhahús árának, még pedig a leveshúsának ára szerint változik. A honvédelmi miniszter ezért felhívja a törvényhatóságokat, hogy az 1912. évi szeptemberig divó marhahúsárakból kimutatást szerkeszsenek s azt terjesszék be.

— A vasárnapi mérkőzés. Ny. T. V. E. — U. A. C. 2 : 2. Husvét vasárnapján rendezte a Ny. T. V. E. szezonnyitó football mérkőzését az Az Ungvári Atlétikai Club több éves működése alatt igen sok értékes győzelmet aratott csapatával. Az eredmény kettő-kettő arányban eldöntetlen maradt. — De ha az erős és elszánt küzdelem a mezőnyben nem hozta is meg a megérdemelt győzelmet a Ny. T. V. E. csapatának a husvét mérkőzés mégis nagyon becses és értékes sikert jelent számára.

Az a szép számú és igazán előkelő közönség, amely a mérkőzést a hűvös, szeles idő dacára felkereste és az az osztatlan érdeklődés mellyel a match minden frázisát a kezdő rugástól a lefúvásig kísérte, — többet, becsesebbet jelent a goalok egész hatalmábanál.

Ez az eredmény az, amely a husvét mérkőzés a Ny. T. V. E.-nek emlékeztetése teszi.

Maga a mérkőzés mindvégig változatos és érdekfeszítő volt annál inkább, mert a végeredmény az utolsó pillanatokig kétes volt. Az első félidőben a Ny. T. V. E. kék-fehérjén határozott fölényben vannak s különben a jobb szárnyon egymás után vezetik a legsebbe és legveszélyesebb támadásokat. A 16-ik percben Schönfeld jobbszélső gyönyörű goalt rug. Félidő 1 : 0 a Ny. T. V. E. javára.

A második félidőben Ungvár szinte orkászörű hátszéllal játszva fölénybe jut. A szél a kék-fehérek labdáit a szó szoros értelmében visszavégja s a legelszántabb küzdelem dacára is sikerül a fekete-fehéreknek Harkó hátvéd váratlanul lövésével kiegyenlíteni. Majd a kapus hibájából ők jutnak a félidő vége felé vezető goalhoz, mire a kék-fehérek alig egy perc alatt újabb goalal felelnek, kevéssel ezután a mérkőzés véget ér.

Ungvár csapatából Markó, Árvay, Fejér produkáltak különösen jól.

A Ny. T. E. E. csapatából pedig Schönfeld, Groszman, Frédi és nagy váltak ki jó játékkal.

A legközelebbi match f. hó 21-re van tervezve.

— Az iparostanonezotthon. megépítésére a városi tanács már megtette a szükséges intézkedéseket. Lapunk hirdetési rovatában található versenytárgyalási hirdetményben az építkezési munkálatokat kiírta. Ajánlatok a városi tanácshoz címezve 14-ig adandók be. — Ekként ay ajánlatok felett még a májusi rendes közgyűlés dönteni fog.

Ékszer és ezüstmű
vásárlásnál forduljunk bizalommal Magyarországnak legnagyobb ékszerüzletéhez a Lőkövits Arthur és Társa céghez Debreczenben.

Közgazdaság.

Fontos ujítás az állategészségügy terén.

Mint értesültünk, a m. kir. földmivelésügyi miniszter a lépfene és sertésorobánc okozta elhullások csökkentése és ekként a gazdaságoknak ilyen elhullásoktól való hatályosabb megóvása céljából elrendelte, hogy azok a m. kir. állatorvosok, akiknek működése területén a nevezett betegségek sűrűbben előfordulnak, ezek ellen a gyakorlatban már jó eredménnyel használt vérsavót állandóan készletben tartsanak.

A vérsavót a m. kir. állatorvosok az említett betegség megállapítása végett a helyszínerre történő kiszállításaiuknál magokkal tartoznak vinni és az illető állatbirtokosok

Óvás!

Eredeti amerikai Johnston kéveköto aratógépek továbbá a világhírű amerikai

tengeri termelő eszközök és pedig: az Avery Junior Planter tengeri ültető (négyzetben ültet). az Avery Junior Weeder gyom irtó az Avery Junior Cultivator kétsoros kapa kizárólagosan Ráhrer Sándornál kaphatók Debrecen, Piac-utca 43. Dreher mellett Bacher-Meliehr-Johnston fióktelepén. Óvakodjunk silány utánzatoktól. Debrecen és környékén kizárólag a mi gépeink van használatban. 35 Fényes bizonyítványok!

szabad elhatározásán alapuló kívánságára azonnal alkalmazásba venni.

Természetesen a vérsavó árát, az illető állattulajdonos tartozik megtéríteni, és pedig a m. kir. állatorvos által előmutatott számla alapján az eljáró m. kir. állatorvos kezeihez.

Ezen intézkedése a földművelésügyi miniszternek alig méltányolható előnyöket nyújt a gazdaközönségnek és eredményeiben súlyos veszteségektől menti meg a gazdaközönséget, mert mint ismeretes az említett két betegség, igen gyors befolyásu szokott lenni és többnyire elhullással végződik, Ezen pedig csak gyors, úgyszólván a vérsavak azonnali alkalmazásával lehet segíteni.

Gabonatözsde.

Buza, októberi . . .	11-75
Rozs, októberi . . .	10-89
Tengeri májusi . . .	10-26
Árpa	9-11
Zab	8-79

Lapkiadótulajdonos a szerkesztőség.

6642—912. K.

Versenyárgyalási hirdetmény.

1. Nyiregyháza r. t. város képviselő-testülete Kgy. 555. ad. K. 1968/1911. sz. határozatával elhatározta az iparos tanonc-otthon megépítését s vállalatba adja a következő munkákat:

- I. Föld- kőműves és elhelyező munkát.
- II. Szigetelő lemezek szállítását.
- III. Vasmunkát.
- IV. Műkőmunkát.
- V. Ácsmunkát.
- VI. Bádógosmunkát.
- VII. Tető-fedő munkát.
- VIII. Burkolómunkát.
- IX. Asztalos, lakatos és mázoló munkát.
- X. Üvegesmunkát.
- XI. Kályhásmunkát.
- XII. Vízvezeték és csatornázási munkát.
- XIII. Villanyvilágítási munkát.
- XIV. Festőmunkát.
- XV. Kerítés építési munkát.

2. A fenti munkálatok kivételének biztosítására 1912. évi május hó 14 napjának, d. e. 10 órájára a városháza tanácsstermében tartandó zárt ajánlati versenyárgyalás hirdettetik.

3. Felhívtnak mindazok, kik ezen munkálatokat elnyerni óhajtják, — hogy egységárakban megadott ajánlataikat a fent körülírt nap d. e. 10 órájáig a városi tanácshoz adják be. Elkészett, vagy távirati uton tett ajánlatok nem fognak figyelembe vétetni.

4. A XII. XIII. alatti munkacsopor-

tokra külön-külön is lehet ajánlatot adni. Amennyiben a XII. és XIII. munkákra beadott külön ajánlat kedvezőbb a városra, ezek a munkák a többtől elkülönítve fognak vállalatba adatni.

5. Ajánlatok csakis a városi mérnöki hivatalban kapható egységár jegyzéken adhatók.

6. Csak szabályszerűen kiállított, 5 pecséttel lezárt, sértetlen borítékban elhelyezett és közvetlenül, vagy posta útján beadott ajánlatok fognak tárgyalatni. Az ajánlatok borítéka a következő felirással látandó el: „Nyiregyháza r. t. város tanácsának Nyiregyháza. Ajánlat a K. 6642/1912. sz. versenyárgyalási hirdetményben kiírt iparos tanonc-otthon építkezési, vízvezeték és csatornázási, villanyvilágítási munkálataira”.

7. Az ajánlatokhoz az ajánlati összeg 5%-ának, megfelelő bántópnéznek, vagy biztosítékképes papírnak, ezen hirdetmény számára való hivatkozással, a város házipénztárába történt letételét igazoló letételi nyugta csatolandó.

8. Készpénz, vagy értékpapír az ajánlathoz nem csatolható.

9. Az ajánlatnak tartalmaznia kell azon kötelező kijelentéseket, melyek az 1907. évi III. t.-cz. 13. és 14. §-ai értelmében az összes nyers anyagok, félgyártmányok, házi iparcikkek, gépek, eszközök, berendezési tárgyak hazai származására és a hazai műszaki és munkaerők alkalmazására vonatkoznak. A hazai származásra nézve vállalt ezen kötelezettség — avagy azok egyike vagy másika alól az 1907. III. t.-cz. 13. §-a értelmében csak a belügyminiszter, — a kereskedelemügyi miniszter hozzájárulásával adhat egyes indokolt esetekben felmentést.

10. Azon pályázók, kik Nyiregyháza várossal még ez ideig üzleti összeköttetésben nem állottak, illetőleg előtte ismeretlenek, tartoznak szállító képességüket és megbízhatóságukat azon ipar és kereskedelmi kamara bizonylatával igazolni, melyhez vállalatuk telepe szerint tartoznak.

11. Képesítéssel nem bíró pályázók kötelesek már ajánlatukban az illető munkálatra, vagy munkálatokra törvényes képesítéssel bíró megbízottat megnevezni és annak képesítését igazolni.

12. Amennyiben valamely munkálatra többen együttesen tennének ajánlatot, már az ajánlatban megnevezendő azon egyén, ki a munkálatokat társai nevében vezetni fogja s aki felhatalmaztatik, hogy a munkára vonatkozó utasításokat, rendelkezéseket átvegye s a folyósított járandóságokat felveheti. Nyilatkozat teendő azonban az iránt, hogy az ajánlat tekintetében egyetemlegesen felelősök.

13. Az árajánlat ivenkint 1 korona bélyeggel látandó el.

14. Világosan és határozottan beveendő az árajánlatba azon kijelentés, hogy az ajánlattevő úgy a szerződési mintát, mint a vállalati általános és részletes feltételeket ismeri s azokat kötelezőleg elfogadja.

15. A versenyárgyalás a fent nevezett időpontban és helyen az ajánlatok felbontásával veszi kezdetét. Az ajánlatok felbontásánál az ajánlattevők, vagy azok igazolt képviselői jelen lehetnek.

16. Az ajánlatok felett végérvényesen a város képviselőtestülete a közszállítási szabályzat 25. §-ában megállapított határidőn belül dönt. Ajánlattevők ajánlataikkal ezen határidőig kötelezettségben maradnak.

17. A város képviselőtestülete fenntartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül szabadon választhasson és hogy a munkálatokat akár együttesen, akár külön-külön is oda ítélhesse az ajánlattevőknek.

18. A munkálatokra vonatkozó tervek, műszaki leírás, szerződési minta, általános és részletes feltételek a városi mérnöki hivatalban naponként megtekinthetők s ugyanott az egységárjegyzék, füzetek és ajánlati minták díjtalanul kaphatók.

19. A munkálat a jogerős odaitélés értesítésétől számított 10 nap alatt megkezdendő s 1913. június 1-én átadandó.

Nyiregyházán, 1912. április hó 11-én.

Májerszky Béla

kir. tanácsos, polgármester.

FÉLIX GYÓGYFÜRDŐ.

Téli és nyári gyógyhely Nagyvárád mellett.

Európa leggazdagabb forró kénese forrása, viz hőfoka 50° Celsius. Gyógyjavallat: fürdő alakjában, esz (reuma) és köszvény ellen. Női betegségeknek, idült méh és petefészek, gyulladások, méh hurut medencebeli szjtszövetek és izzadmányoknál. Ivógyógymód alakjában idült gyomorbanál, makacs székrekedésnél, máj- és epehólyag betegségeinél, sárgaság és epeköveknek meglepő gyógyhatás. Tükrő, kád, mór, szénsav és iszap fürdők.

1998. évben 8600 állandó fürdővendég.

Állandó fürdőorvos, állandó gyógytár, 250 kényelmes lakószoba, kitűnő vendéglő, jutányos étlap árak, Állandó elsőrendű cigányzene, vasárnapoként katonas zene, tennis pálya, gondozott séta utak, fenyő erdő, 200 hódas park. Május 1-től 16 vonat közlekedik naponta.

Posta távirat, interurban telefon.

Curtaxe és zenedij nincs. — Prospektust küld az Igazgatóság.

Tiszaberceli téglá és cseréptető gyár

bármily mennyiségben szállít a nyiregyházi kisvasut bármely állomására, körkémencéjében égetett **kitűnő minőségű**

I. oszt. téglát és sima hódfarku cserepet.

Áraink a nyiregyházi téglagyárak áraival egyezők s 1912. január 1-től kezdve április hó végéig a kisvasutak szállítási kedvezménye a vevő közönség javára is szolgál. Előjegyzéseket elfogad a **Szabolcsi Közgazdasági Takaréks-**

pénztár r.-t. Bothien-utca 5. és a Tiszaberceli Téglagyár.

Kovács Gyula

műbutorgyáros Debrecen,
butorcsarnokát Hunyadi-
utca 17. szám alól □□□

a Csapó és Piac-utca sarokra

(Takarék és Hitelintézet
Részvénytársaság első
emeletére) helyezte át.

18

Eladó.

Jókarban lévő elegáns
matt butor Kossuth L.
u. 45. szám alatt elköl-
tözés miatt eladó.

MODERN KÖNYOMDA!

Litographia műintézet

DÁVIDHÁZY KÁLMÁN

Könyvkötészet és Dobozgyár r. t.
Debrecen, Fűvészkert-utca 9. sz.

Ajánlja legújabb találmányu gyorsajtóival
felszerelt könyomdája készítményeit:

Reklám nyomtatványokat

modern és színes kivitelben, levélpapír és üzleti
nyomtatványokat, névjegyeket sima és dombor nyo-
mással, térképet, hangjegyeket stb. stb. művészi
kivitelben. 8—

Hirdetések

felvétetnek a kiadóhivatalban,
Bethlen-utca 12. sz.

Szakembereknek nélkülözhetetlen:

Az egyetlen magyar manu-
faktur és konfekciós lap:

"Textilipar és Kereskedelem"

Szerkesztik: Előd Loránt és Lenkei
Zsigmond. — Kérjen mutatóvá-
számot. Félévre 8 korona.

A közlélmzés minden ágát fel-
öleli, az eseményekről számot ad
a szakembereknek és a házi-
szonyoknak a

Magyar Közlélmzés

Megjelenik 10 naponként. Kérjen
mutatóvászámot! Félévre 7 kor.

Lenkei Zsigmond Ujságvállalata és
Hirdetési irodája
Budapest, VII., Dohány-u. 37, Telefon 176-09

grand hotel SAN-REMO

NAGY SZÁLLODA
Budapest, Dohány-u. 40 Nyár-utca sarok.

Minden pályaudvarról villamos megálló
a Rákóczi-ut és nyár-utca sarkán. ::

100 teljes komforttal és kényelemmel be-
rendezett szoba. Lift. Légfűtés. Minden
szobában villanos ébresztő óra. Fürdő.

Szuterén étterem **Putzer György**
vevete alatt, ismert couvert-rendszere
szerint. Ebéd 6 fogás K 2-50, Vacsora
5 fogás 2 korona 50 fillér ::

Szolid családi szálloda. A
vidékiek találkozó helye.

Igazgató: Sárkány József. Tulajdonos: Récey Gusztáv.

Tiszta agyagból készült szép és jó
cserép, fali téglá
és legszebb

nyersfalazati téglá

csak a

Karczagi Agyagiparnál,

Karczagon szerezhethető be, hol
egy-egy waggonrakományok is
megrendelhetők.

22

Villanyvilágítási berendezéseket, villanyvilágítási felszereléseket,
valamint magántelefon és villanyesengő bevezetéseket elvállal ol-
csón és teljes jótállás mellett

Herskovits Gyula

elektro-
technikai
vállalata

Nyiregyháza

26

Széchenyi-tér.

Mérnöki látogatás és költségvetés díjmentes. ≡ Csillárok és égőtestek raktáron.

„NIGRIN“

a legjobb cipő-krém az egész világon!

Az eddigi világhírű wiksnek vitriol nélküli gyártása!

ST. FERNOLENDT, WIEN III.

cs. és kir. udvari szállító. — 80 éves gyári fennállás.

Könyvnyomda Könyvkereskedés Könyvkötészet

Elvállal:

minden e szakmába tartozó munkákat, hiva-
talos, gazdasági és kereskedelmi nyomtatványo-
kat. Eljegyzési és esketési értesítéseket, bái
meghívókat, falragaszokat, röpcédulákat. Névjegyeket, gyászjelenté-
seket **soronkívül azonnal készít.** Könyvkötési munkák
csinosan és olcsón készülnek, bármilyen kivitelben.

Raktáron tart:

irodaszerekből a legjobb gyárt-
mányokat. Üzleti könyveket, levél
és számlarendezőket, másolóköny-
veket, írógépkellékeket. Mérnöki és építészeti rajzhoz szükséges
rajzszerket. Szépirodalmi és ifjúsági, továbbá ima- és énekeskönyveket.

Az üzlet telefonszáma 140.

A nyomda telefonszáma 182.

Levélpapirokból óriási raktár!

Jegyzői és ügyvédi nyomtatványraktár.

Irodaszerekből állandóan nagy raktár!

Borbély Sámuel Nyiregyháza, Városház-épület.

Uj! selyemfestő és vegyszeri **Uj!**
tisztító intézet

BATA JÓZSEF

III. ker., Bocskay-utca 5. szám alatt.
(A törvényszékkel szemben.)

Fest

gyapju, pamut, selyem, plüsszöveteket és szőrméket.

Tisztít

női, férfi, gyermek ruhákat, csipke és szövet függönyöket.

Plissíroz

álló és lapos formában.

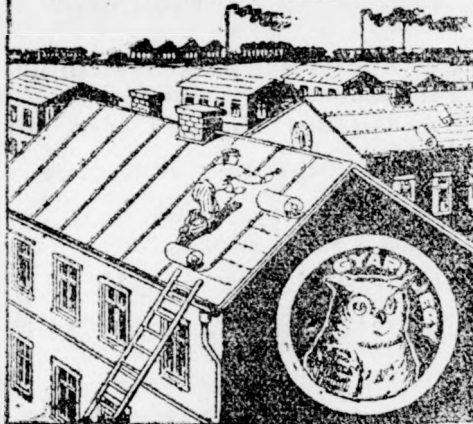
12-4

Legjobb munka!

Mérsékelt árak!

KOLLARIT

BŐRLEMEZ RUGANYOS, VIHAR-
BIZTOS és IDÓTALLO
SZAGTALAN FEDÉLLEMEZ

„Kollarit“-bőrlemez

kaucsuk-kompozícióval bevont fedéllemez

„Kollarit“-bőrlemez

mezőgazdasági és gyári épületekre a legalkalmasabb.

„Kollarit“-bőrlemez

vízhatlan, a legnagyobb viharok ellenáll.

„Kollarit“-bőrlemez

nem kell mázolni és így fentartási költséget nem igényel

Kapható: **WIRTSCHAFTER ÁRMIN**

vaskereskedőnél, Nyiregyháza. 82-20-6

Teljes

szikvizgyári beren-
dezéseket, szikvizgépeket,
szifonokat

és az összes hozzávalókat legjobb minőségben szállítanak

Dr. Wagner és Társai

Egyesült Szikvizgyárak Részvénytársasága
Budapest, IX., Tinódy utca 3. szám.

Legnagyobb gyár e szakmában.

Tessék 1. számú árjegyzékünket kérni és ismer-
tetni és egyéb gyártási ágazatainkról.

Ha „FORHIN“-nal permetez,

20-2 mert a „FORHIN“ a

sokszorta megjavított

„BORDÓI KEVERÉK“

kész állapotban!

Nagyon erősen tapad a nedves levélre is.

Bármily harmatnál permetezhet
vele. Semmi üledéke nincs! Szám-
talan elismerő nyilatkozat! Kérjen in-
gyen és bérmentre leírást a

FORHIN-gyártól, Budapest,
VI., Váci-ut 93.

I-SZÖR
kevesebb
a gond,

II-SZÖR
kevesebb
a munka,

III-SZÖR
kevesebb
a munkabér!

Gyártjuk az eddig **dr Aschenbrandt** szabadalmát képezett

Rézkénport és bordói port is. 20-11

55

Amerikai Czipő Részvénytársaság

Amerikan Shoe Company Ltd.

Debreczen, Piacz-utca 44. szám.

Helyi, megyei és interurban telefon-szám 10—85.

megnyílt márczius hó 30-án

Elsőrendű amerikai czipő különlegességek
kizárólagos elárusítása.

Kérje nagy képes árjegyzékünket!

Semmi babám, semmi...
Igy kell annak lenni!

TEÁT RUMOT

Papp Gézánál

lehet csak

JÓT VENNI!

Új virágcsarnok megnyitás!

Tisztelettel hozom a mélyen tisztelt közönség szíves tudomására, hogy Nyiregyházán, Zrinyi Ilona-utca 2. szám a. (Párochia épület) a mai kor igényeinek teljesen megfelelő ujonnan berendezett

virágcsarnokot

nyitottam, ahol mindennemű a kertészeti szakba vágó virágterműeket, u. m.: nyílt levágott és cserepes virágokat, a legdivatosabb alkalmi és menyasszonyi csokrokat, sarkoszorukat, temetkezési dekorációt jutányos árban szép és izléses kivitelben készítek.

A mélyen tisztelt közönség szíves pártfogását és szolid üzletéről való meggyőződést kérve, vagyok

Nyiregyháza, 1912. február hó

Telefon számok: mély tisztelettel

Virágcsarnok 287. Vadász Sándor
Kertészeti telep 205. műkertész.

ESKA

A legmodernebb
Utazási eszköz!

Árjegyzék ingyen.
Eredeti gyáriáron
szállít:

Hastrup & Swetlik

biciklik raktára Eger. (Csehország.)

Grand Hotel

BERLIN Nagy Szálloda

Budapest, VI. Révay-utca 10. sz.
Andrássy ut mellett. Telefon 137—90.

Szobák 2 K 60 t-től feljebb.
140 minden modern kénye-
lemmel berendezett szoba.

Központi fűtés, lift, Vacuum-Cleaner.

20—1. **Winkler Ottó** igazgató.

Gazdák sütődéje R. T. Debrecen.

Van szerencsénk a n. é közönséggel tudatni, hogy ujonnan épült sütődénkben az üzemet megkezdettük, hol a mai kor igényeinek és a legmesszebbmenő kívánalmaknak egy hiegenikus, mint tisztasági szempontból megfelelőleg kizárólag csak házi komlós, burgonyanélkül kenyeret, kiflit és zsemlyét is sütünk és bármily mennyiségben kereskedőknek és házhoz szállítunk.

Az igazgatóság: Poroszlai László elnök, Grosz Béla alelnök, Mihailovics Jenő, Balásy József, dr. Gulyás István, Boros József, Fráter István, Benedek Zoltán, Grünberger Ignátz.

Felügyelő-bizottság: dr. Tüdös Kálmán elnök, Takács Samu, dr. Grünwald Zsigmond, Vajda Henrik, dr. Nagy Zoltán ügyész, Jakoby Dávid ügyvezető.

Helyraktár: SÁNDOR JAKAB urnál Keskeny-utca 3. sz. Ki mindennemű felvilágítással szolgál és megrendeléseket pontosan eszközöl.

80—20—6

ILLUSION DRALLE

A virágcsoppek alkohol nélkül. Egy parányi csöpp elégséges!
Mesés virágillat, utolérhetetlen természetű!
Az alkoholmentes parfümök eredetije és mintaképe. — Mindeütt kapható. — Készíti:
Dralle György, Bodenbach a. E.

Gyöngyvirág
Róza
Orgona
Neliotrop
K 4.
Jibolya
K 5.
Wistaria
K 450.

Turin 1911.
Nagy díj!

Hirdetések főlvetetnek a kiadó- hivatalban Bethlen-utca 12.

BUTOR.

A legegyszerűbbtől a legválasztéko-
sabb izlésűig mindentéle tából. Kész
menyasszonyi berendezések, valamint
külön szobák, vagy egyes darabok
szolid ár és pontos kiszolgálás mellett
a legmegbízhatóbban kaphatók

Lefkovits Zsigmond

butorraktárában

Kossuth-tér (törvényszéki palota mellett).

Nyiregyháza.

Külön osztály.

Modern szobadísztetések, szobadíszcokrok, asztali és vázacokrok, műpálmák állandó kiállítása

Fehértói Béla

cégnél Nyiregyháza, Vay Ádám-utca 5 szám. Megtekintése vásárlásra nem kötelez.

12

Minden jó

Gazdasszony
próbálja meg a

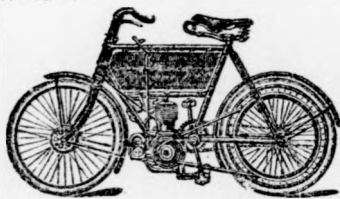
Hoffmann-féle
Pörkölt kávét.

51.

Alapított 1902. évben.

ROSENBERG és HAMMER
varrógép- és kerékpár-kereskedése
Debrecen, Piac-utca 8. szám.
(A kereskedelmi palotában.)

85-25-5

Az elismert
legjobb
Viktoria
kerékpárok
egyedüli
elárúsítása.

Szakszerű javítóműhely.

KASZÁS GYÖRGY

épület- és díszműbádogos

NYIREGYHÁZA.

Debreceni-utca 7. sz.

Egyedül versenyképes!

Megnagyobbított és új gépekkel teljesen felszerelt műhelyében készít minden a bádogos szakba vágó munkát. Épület és toronyfedések. Specialista iskolai ivóviztartályokban. Raktáron fürdőkádak, konyhaedények.

Olcso ár! Pontos kiszolgálás!

Vidéki megbízásokat azonnal elintézi.

25

BUTOR!

Háló, ebédlő, uri szobák, zongorák, teljes szálloda, vendéglő, kávéház és fürdőberendezéseket még sohanem létezett rendkívüli előnyös fizetési feltételek mellett szállítunk helyben és vidékre. Nagy butorálbum 1 kor.

Modern Lakberendezési Vállalat

Budapest, IV., Gerlóczy-utca 7/v.

19 = Központi városháza mellett. =

Szőlő-oltványok.

Szőlőveszők és Gleditschia (élő kerítésnek alkalmas) csemeték beszerzésére legmelegebben ajánljuk a legjobb hírnevének örvendő

SZÜCS SANDOR FIA szőlőtelepét Bihardiúszegen

Ha a saját érdekét tartja szem előtt, úgy ne vegyen addig oltványt, vagy vesszőt, míg a fenti cég nagy képes árjegyzékét nem kérte: ingyen és bérmentve. Ezen árjegyzék minden szőlőbirtokost érdekel hasznos tartalmánál fogva. **Olcso ár és pontos kiszolgálás! Számtalan elismerő levél.** — A tisztelt érdeklődők a telep megtekintésére szívesen láttatnak.

20.

Nyiregyháza legnagyobb választéku butoráruháza

Alapítva 1903.

Pazonyi-utca 10. sz.

Üzletem kibővítése alkalmával teljesen újonnan a legdivatosabb kivitelű butorokkal berendeztem a fővárosi minta szerint, állandóan raktáron tartok fényezett köris, cseresznye, jávor, citrom, paliszánder, mahagoni és más különféle anyagokból készült részben saját készítményű háló, ebédlő, uri és női szalon berendezéseket, vas, félrez és egész réz háló és vendégszoba berendezéseket, ugyancsak egyszerűbb, de jó kivitelű matt butorokat (tömör fából is) stb. stb. itt fel nem sorolható de raktáron levő különféle butorokat is utólérhetetlen olcsó árban árusítok.

Tisztelettel

Glück Jenő

Üzletem szombat és izr. ünnepnapokon zárva.

16 Raktáron állandóan 200 különféle lak berendezés található.